

**ПРОБЛЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ І СЕРТИФІКАЦІЇ
ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ**

*Ставицька А.В., ст. викладач кафедри економіки та управління
національним господарством, Галатонова О.І., студент,
ДНУ ім. О. Гончара, м. Дніпропетровськ, Україна.*

Становлення України як суверенної правової держави та послідовна інтеграція її у світове економічне співтовариство вимагає проведення цілеспрямованої політики створення державних систем стандартизації та сертифікації.

Ці системи повинні сприяти утворенню правових основ, форм і методів робіт зі стандартизації і сертифікації, спрямованих на забезпечення безпеки продукції для життя і здоров'я людей, її сумісності та взаємозамінності, охорону навколишнього середовища, безпеки національно-господарських об'єктів з розрахунком ризику виникнення природних і техногенних катастроф та інших надзвичайних ситуацій, економії трудових, матеріальних й енергетичних ресурсів.

Саме в умовах розвитку міжнародної торгівлі успіх окремих підприємств і галузей економіки на зовнішньому та внутрішньому ринках повністю залежить від того, наскільки їх продукція або послуги відповідають стандартам якості. Тому проблема забезпечення й підвищення якості продукції на сьогоднішній день є досить актуальною.

З розвитком науково-технічного прогресу проблема якості не спрощується, а навпаки, стає складнішою. Тому вирішувати її лише шляхом контролю якості готової продукції практично неможливо. Повинен бути комплексний системний підхід, реалізація якого можлива лише в рамках системи управління якістю.

Більшість промислових, торговельних або державних підприємств пропонують на ринках товари або послуги призначені для задоволення потреб або вимог споживача. Ці вимоги звичайно включаються в технічні умови, які вимагають постійного розвитку й вдосконалення стандартів і керівних документів щодо системи якості товарів або послуг.

Стандарти є тим зразком якості, до якого повинні прагнути виробники. Водночас вони встановлюють межу якості, нижче якої продукція (роботи, послуги) вважаються некондиційними (нестандартними). Стандарти передбачають також диференціацію продукції за якістю: категорії, класи, сорти, відповідно до яких здійснюється матеріальне стимулювання виробників. Дотримання вимог стандартів забезпечує виробництво продукції, що відповідає кращим вітчизняним і зарубіжним зразкам, її конкурентоспроможність на світовому ринку, вдосконалення номенклатури виробів, підвищення рівня уніфікації, охорону навколишнього середовища і здоров'я людини.

Перед вітчизняними підприємствами різних сфер економічної діяльності постали так проблеми:

- недосконалість існуючих стандартів в Україні, їх несумісність з міжнародними вимогами;
- невиправдано широкий перелік товарів, які підлягають обов'язковій сертифікації;
- велика тривалість і вартість робіт щодо сертифікації;
- низька поінформованість товаровиробників про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності та ін.

Тому досвід провідних підприємств-виробників переконливо підтверджує, що досягнення бажаної та стабільної якості товарів можливе лише шляхом впровадження в усі процеси й на всіх рівнях діяльності організаційно-контрольованої й постійно вдосконалюваної системи управління якістю.

Не менш важливою є мотивація підприємств до підвищення відкритості, упровадження сучасних рекламних технологій тощо.

Отже, головними напрямками розвитку стандартизації й сертифікації товарів для підприємств України повинні стати подальше вдосконалення процедур розробки стандартів, упорядкування їх складу й гармонізація їх до світових вимог. Саме поступова реалізація таких заходів дасть змогу створити та впровадити системи управління і механізми координації робіт із розробки та виконання програм забезпечення й підвищення безпечності, якості та конкурентоспроможності продукції, створення умов і механізмів збільшення обсягів виробництва на підприємствах України високоякісної та конкурентоспроможної продукції, скорочення обсягу імпорту товарів (послуг), аналоги яких виготовляються в Україні. Також використання обов'язкової сертифікації продукції як інструмента конкурентної політики держави сприятиме формуванню прагматичної зовнішньоекономічної політики держави із різновекторним спрямуванням її зовнішньоекономічної діяльності.

Список літератури:

1. Складанюк Л. Система: гармонізація національних стандартів / Л. Складанюк // Стандартизація, сертифікація, якість. – ДП НДІ, 2009. – № 6. – С. 6-8.
2. Элькин Г.И. Роль стандартов в повышении энергоэффективности и энергосбережения. / Г.И. Элькин / Стандарты и качество. – 2010. - № 2. – С. 25-30.
3. Новойтенко И.В. Проблемы регулирования качества продукции в Украине / И.В. Новойтенко // Молодой ученый. — 2013. — №8. — С. 229-232.